

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

A *Magyar Pædagogiai Társaság* 1895 december 14-én, szombaton délután dr. Heinrich Gusztáv elnöklete alatt tartotta szokott havi felolvasó ülését az Akadémia heti üléstermében.

Jelen voltak: Bokor József, Csengeri János, Demeczky Mihály, Eötvös K. Lajos, Ferenczy József, Gööz József, Hegedűs István, Heller Ágost, Hofer Károly, Kerékgyártó Elek, Lakits Vendel, Mauritz Rezső, Peres Sándor, Volf György, Zsilinszky Mihály, Trájtler Károly r. tagok; vendégek: dr. Juba Adolf, Acsay Antal, Gerecze Péter, Négyesy László, Rados Ignác, Rajner Ferencz, Reif Manó, Schlesinger Sámuel, Szirtes Ignác, Timár Pál és még többen nők és férfiak.

Legelőször a titkár a folyó ügyekről tett jelentést. A legközelebbi (januáriusi) ülés a Társaság évi közgyűlése lesz, melyen az évközben megüresedett három rendes tagsági-helyet kell betölteni; a titkár felhívja a Társaság tiszteleti és rendes tagjait, hogy tagajánlásukat még jóval a közgyűlés előtt hozzá beküldeni sziveskedjenek.

Az utolsó ülés óta a titkár 32 ügydarabot intézett el. Az elnökség a Magyar Tud. Akademiához anyagi támogatásért fordult. A Társaság külső tagjai sorába ismét 7-en jelentkeztek fölvételre: *Beck Ottó* közs. tanító Török-Kanizsán, *Csath András* ev. ref. tanító Kún-Ágotán, dr. *Steinberger Ferencz* kath. tanítóképző-int. igazg. Szathmár, dr. *Acsay Antal* tanulmányi felügyelő, theol. tanár Budapest. dr. *Becker Fülöp Ágost* egyetemi tanár Budapest, dr. *Négyesy László* tanárképző-gyakorlóiskolai tanár és egyetemi magántanár Budapest, *Bayer József* főgymn. tanár Budapest.

Hegedűs István alelnök jelentést tett a congressus tárgyában kiküldött albizottság javaslatáról. A Társaság e jelentés kapcsán a következőket határozta: 1. A Magy. Pæd. Társaság az egyetemes tanügyi congressushoz összes tagjaival csatlakozik és tagjait abban a legélénkebb részvételre kéri föl. 2. A tanügyi congressus tanácskozási tárgyaiul kitűzött kérdésekre nézve a M. P. Társaság eddigi működése alatt felmerült hason tárgyú határozatait egy rövid előadásban az egyetemes tanügyi congressus előtt ismerteti. 3. Hogy maradandó emlék is kifejezze a Magy. Pæd. Társaságnak az egyet. tanügyi congressus létrejötte felett örömét: kiadja Apáczaai Csere Jánosnak, a legelső magyar bölcsésznek összes pædagogiai jellegű munkáit.

Ezután következtek a felolvasások.

Első felolvasó dr. *Kerékgyártó Elek* volt, a ki a Néptanítók Lapjával, annak multjával és jövőjével foglalkozott. Kimutatta e lapnak hatását a tanítóságra, az iskolai nevelés, oktatásra és a társadalomra és

jelezte, hogy a jövőben a részben megváltozott viszonyok között mily szerep juthat neki.

Azután *Mauritz Rezső* olvasta fel székfoglaló értekezését, melyben azt fejtegeti, hogy a középiskolák reformja nálunk nem lehet részleges, hanem csakis egyetemes és ki kell terjednie a polgári iskolákra is. A reáliskolák mai alakjukban jóformán feleslegesek, oly kis számú ifjuság kedvéért állnak fenn. Az 1894/95. tanév végén pl. az összes ifjuságnak $5\frac{1}{4}\%$ -át találjuk a reáliskolák VIII osztályában és csak 2% ment oly pályára, melyre a reáliskola különösen előkészít. Az alsóbb osztályok, igaz, nagyon népeseek, de ezeket nem a reál-, hanem a polgári iskolába való tanulók özönlik el. Ennek pedig az az oka, hogy a polgári iskolának nincs olyan szervezetük, a milyen a nem középiskolába való ifjuság számára kívánatos volna. Egyszerre kell tehát a reformot az egész vonalon megkezdeni. A felolvasást, mely adataival élénk feltűnést keltett, főntebb egész terjedelmében közöljük.

Végül dr. *Juba Adolf* tartott felolvasást a női kérdéstről. Föltétlen elismeréssel és köszönettel adózik dr. Wlassics Gyula miniszternek, mert a mellett, hogy új kenyérpálya nyílt meg az egyetemmel a nők előtt, az orvosi tudomány csak nyer a nőorvosokkal, kik közül legalább 1000 fényesen meg is élhetne. Hogy a nők tudományos képzése ne tegye őket asszonyi hivatásuk teljesítésére alkalmatlanokká, azt a felolvasó véleménye szerint úgy lehet elérni, hogy a női középiskolákhoz főző-iskolákat kapcsoljanak, és a háztartást lehetőleg praktikusan, az egészségtant pedig minél szélesebb körben tanítsák, sőt a növendékeknek meg kellene tanulniok a kisdedekkel való bánást is. Ily módon a diploma épen nem akadályozná azt, hogy valaki jó feleség legyen. Másik lépés volna a női kérdés megoldása felé a család alapításának és fentartásának biztosítása. Ezt a felolvasó véleménye szerint általános nyugdíjtörvénnyel, nyugdíjalapok létesítésével lehetne elérni, a családos hivatalnokoknak pedig minden gyermek után pótlékot kellene adni.

ÚTBAIGAZÍTÁSOK, ÉSZREVÉTELEK.

Pénzbírság és közmegvetés — mint pædagogiai eszközök.

Ha valaki netán csodálkoznék azon, hogyan kerülhet pénzbírság, közmegvetés és pædagogia — egy kalap alá: olvassa el a következő *«Szabályzatot»*.

Szabályzat.

Mi, az x-i gymnasium Y osztályának tanulói Z osztályfőnök úr helybenhagyásával kötelezzük magunkat a következő szabályoknak alávetni:

1. §. Mindenki, a ki *elégtelenre* felel, 1 krt fizet.